

# OBSAH

## SOCIOLOGIE A FILOZOFIE

### 1. kapitola: Proč je tady vlastně sociologie 6

- Charakter tradice 6
- Povaha modernity 8
- Úloha vědění 9
- Co zkoumá sociologie 10
- Změny v oblasti každodenního života 11
- Sociální struktura a sociální nerovnosti 12

### 2. kapitola: Jak se sociologie vyvíjela 16

- Klasikové sociologie a povaha modernity 17
- Začátek empirických výzkumů 20
- Hlavní sociologické směry 21

### 3. kapitola: Co (například) tvrdí sociologie 28

- Kultura a civilizace 28
- Proces socializace 30
- Socializace a sociální kontrola 31
- Sociální role a normy chování 32
- Život ve skupinách 34
- Proměny komunikace 35
- Socializace, nerovnosti a předsudky 36
- Pluralita kulturních hodnot a předsudky 37

### 4. kapitola: Na čem se sociologové neshodnou 39

- Jsou nerovnosti pro společnost výhodné? 39
- Jaká míra nerovností je pro společnost nejprijatelnější? 40
- Proměny středních vrstev 41
- Sociální stát a redukce nerovností 43
- Vzdělání jako pojistka proti nerovnosti? 45
- Hrozba dekonverze 48

### 5. kapitola: Sociolog při práci 50

- Počátky a rané studie 50
- Proč vznikl kapitalismus právě v Evropě 51
- Jak náboženství formuje společnost 52
- Nač se odvolávají ti, kdo vládou 53
- Železná klec byrokracie 54
- Weberova typologie jednání 57
- Různost hodnot a struktura společnosti 58
- Odvrácená strana rozumu 59
- Temná tušení Maxe Webera 60
- Od Webera k dnešku 61

### 6. kapitola: Co to je, když se řekne svoboda 62

- Generalizace moci 63
- Problém individualizace 65
- Nezamýšlené důsledky jednání 66
- Svoboda v organizované modernitě 69

### 7. kapitola: V jaké společnosti žijeme? 72

- Postindustriální společnost 74
- Společnost volného času 75
- Konzumní společnost 77
- Narcistní společnost 79
- Riziková společnost 81

### 8. kapitola: Můžeme s tím pohnout? 83

- Charles Wright Mills a sociologická imaginace 84
- Richard Sennett a koroze ducha kapitalismu 84
- Zygmunt Bauman a tekutá modernita 86
- Pierre Bourdieu a nová solidarita 87
- Ulrich Beck a reflexivní modernita 89

### 9. kapitola: Sedm setkání sociologie s filozofií 92

1. Vývoj, anebo věčný návrat? 92
2. Světlo a stíny rozumu 95
3. Je člověk tvůrcem, anebo produktem společnosti 97
4. Podoby odcizení v sociologii 99
5. Obraz člověka v sociologii 101
6. Vědy o společnosti a vědy přírodní 103
7. Pochopit neznamená pardonovat 105

**1. kapitola: Proč je tady vlastně psychologie 107**

- Navozování souladu – hlavní úkol psychologie 107
- Kdy a jak se psychologie rodila 108
- Současné postavení psychologie 110
- Proč se stát psychologem 111
- Oblasti působení psychologie 112

**2. kapitola: Jak se psychologie vyvíjela 117**

- Filozofičtí praotcové a otcové psychologie 117
- Moderní přístupy v psychologii 141
- Obsahy některých psychologických pojmů 149
- Některé psychopatologické pojmy 154

**3. kapitola: Co psychologie například tvrdí 158**

- Subjektivita psychologie 158
- Těžko uchopitelné pojmy 158
- Štěstí, zdraví a pocit jednoty 159
- Pojem láska a pojem smrt 160
- Psychologie a estetika 162
- Psychologie a etika 165
- Svědění 165
- Mravní povědomí a mravní zvyklosti 167
- Zákony a normy regulující mravnost 168
- Morální manipulace a nevymahatelnost práva 168

**4. kapitola: Na čem se psychologové neshodnou 169**

- Ego a nevědomí 169

**5. kapitola: Psycholog při práci 178**

- Psychodiagnostika 178
- Přehled nejvýznamnějších psychodiagnostických metod 179
- Psychoterapie 185
- Některé pojmy související se skupinovou psychoterapií 187
- Sociální práce 192

**6. kapitola: Jak psychologie vysvětluje pojem svoboda 195**

**7. kapitola: Diagnóza naší doby. Nejzávažnější problémy z perspektivy psychologie 198**

1. Manipulační procesy 199
2. Mravní narušenost 203
3. Nedostatečný způsob léčení nemocí 205
- Psychické příčiny častých a nebezpečných nemocí 206

**8. kapitola: Můžeme s tím pohnout?**

- Apel na poznání a kritické myšlení 208**
- Dají se společenské problémy řešit? 208
- Nastává soumrak existence lidstva? 210
- Pozitivní psychologie 211
- Některé náměty k psychickému vyladění 211